

fiskivinna

Kann møguliga loysa seg at veiða svartkalva og makrel undir Føroyum

— Tað er eingin ivi um, at vit kunnu gera fiskiskapin undir Føroyum meira fjølbroyttan. Tá talan er um royndarfiskiskap, mugu vit kanna allar teir møguleikar sum finnast, antin teir geva nakað ella ikki.

Tað er fiskifrøðingurin, Hjalti í Jákupsstovu, sum sigur hetta.

Hjalti í Jákupsstovu stendur fyri fleiri av teimum fiskiroyndum, sum verða gjørdar undir Føroyum.

Hóast fleiri av royndunum ikki eru lidnar enn og at tað fer at taka einar tveir mánaðir, áðrenn kanningararbeiðið er heilt liðugt, er tað longu greitt, at tað møguliga kann løna seg at veiða ymisk fiskasløg undir Føroyum, sum vit ikki hava veitt munandi av áður.

Talan er m.a. um svartkalva. Hvíltenni roynir í lotuni við lina eftir svartkalva eystanfyrir. Hann er á veg suðureftir. Teir byrjaðu norðuri á Ryggjum og hava roynt bæði innarlaga og uttarlaga.

Sett verður í stubbum uppá 12 stampar. Tær flestu seturnar hava verið uppá nokur hundrað kilo av svartkalva uppá stubban. Einstakar setur hava tó verið uppá 800 kilo uppá stubban.

Tað er greitt, at fær ein bátur umleið 400 til 500 kilo av svartkalva uppá 12 stampar, so kann tað uttan iva loysa seg hjá einum linubáti at veiða svartkalva undir Føroyum.

Tað hevur annars ongantíð verið roynt miðvíst eftir svartkalva undir Føroyum. Nokur ár herfyri royndi ein klaksvíksbátur og fekk nakað. Í fjør royndi Bakur, men fekk lítið av svartkalva. Í báðum førunum var bert talan um heilt fáar setur.

Juvel, sum hevur roynt eftir makreli við gørnun undir Føroyum, er givin við royndarfiskiskapinum. Teir høvdu fleiri heilt góðar setur, onkur gav tveir kassar av makreli uppá garnið. Hetta er annars 2. árið, at Fiskirannsóknarstovan ger royndir eftir makreli undir Føroyum.

Hjalti í Jákupsstovu sigur, at tað er torført at siga, um tað er lønandi vinna at veiða makrel. Tað mugu skipini sjálvi avgera. Men hann heldur sjálvur at tað skuldi verið ein møguleiki hjá smærri bátum at roynt eftir makreli til agn ella til matna við gørnun í føroyskum sjógv.

Annars royndi Fiskirannsóknarstovan í

summar at leiga ein nótabát til at leita eftir makreli við astikki. Eingin bátur var tókur.

Snellubátar hava annars fingið væl av makreli, og tað er ikki óvanligt, at teir eru noyddir at rýma, undan makrelinum. Hjalti í Jákupsstovu sigur, at tað er ikki óhugsandi, at tað ganga makreltorvur undir Føroyum, sum vit einki vita um í dag. Hann sigur annars, at Fiskirannsóknarstovan er sinnað at gera royndir eftir makreli við einum nótasápi komandi summár.

Jens Chr. Svabo, sum trolar eftir flatfiski fyri Fiskirannsóknarstovuna, skal nú eisini lata eftir høguslökkki uttanfyri oyggjarnar. Hetta eru ikki miðvisar royndir, men teir hava fingið boð frá Fiskirannsóknarstovuni at hyggja eftir høguslökkki. Svabo hevur bæði pilkar og trol við til hetta endamálið.

Fiskirannsóknarstovan hevur ongantíð gjørt miðvisar fiskiroyndir eftir høguslökkki uttan fyri Føroyar. Tað hevur heldur ikki verið nakar høguslökkki at sæð inni á firðunum nógv ár. Í ár er so knappliga væl av høguslökkki at fáa nóga staðni inni við land.

Vit vita annars, at tað er høguslökkkiur longur úti, tí teir størstu trolarnir fáa ofta høguslökkki í meskarnar. Spurningur in um føroysk skip kunnu veiða stórar nøgdir av høguslökkki á føroyskum sjóki stendur tí fyrbils ósvaraður. Talan verður møguliga um at gera miðvisar fiskiroyndir í komandi ári.

Tað verður eisini leitað eftir síld norðanfyrir. Tað er Brimnes, sum ger hesar royndir. Hann hevur roynt í tveir mánaðir rættiliga víða á føroyskum sjóki, men hevur ikki fingið eina einastu síld. Teir hava annars fingið nakað av makreli.

Logos hevur í summar roynt eftir rækjum undir Føroyum. Teir royndi í ein mánað og ávístu, at tað eru rækjur kring oyggjarnar, men nøgdirnar eru smáar. Annars eru rækjurnar stórar og góðar. Besta hálið hjá Logos var uppá 70 kilo. Tað er møgulegt, at meira er at fáa av rækjum onkra aðra árstíð. Annars hevur Høgfossur verið á royndarfiskiskapi í russiskum sjógv. Hetta gav ikki nógv. Teir fingi í miðal undir eitt tons av rækjum um dagin, og rækjurnar vóru smáar.

Ov illa mannaðir til at fáa nóg nógv burtur úr fiskiroyndunum

— Vit eru ov illa mannaðir og fáa tí ikki nóg nógv burtur úr fiskiroyndunum, ið verða gjørdar kring Føroyar.

Hetta sigur fiskifrøðingurin, Hjalti í Jákupsstovu í samband við, at Fiskirannsóknarstovan í summar hevur gjørt rættiliga nógv fiskiroyndir undir Føroyum. Fleiri av hesum royndum eru ikki lidnar enn.

Hjalti í Jákupsstovu sigur, at teir hava brúkt, alla játtanina til praktiskar fiskiroyndir. Játtanin fyri hetta fjárgjafið er uppá 3 mill. kr. Til sjálva Fiskirannsóknarstovuna og royndarskipið Svabo

eru settar 2,5 mill. kr. av á fíggjarlógini.

Uppá fyrispurning, um tað verur sett ov lítið av peningi av til fiskiroyndir og arbeiði á Fiskirannsóknarstovuni, sigur Hjalti í Jákupsstovu, at teir kundu havt gjørt fleiri royndir. Hetta letur seg tó ikki gera, tí teir eru ov illa mannaðir. Tað skuldi verið eitt fólk frá Fiskirannsóknarstovuni við hvørjum royndarskipi, fyri at gera royndirnar og nágreiniliga skriva alt

upp. Tað eru tað í dag ikki fólk til.

Fiskirannsóknarstovan skal annars taka sær av nógvum øðrum arbeiði sum t.d. dagliga at taka prøvar á virkjunum kring landið.

Hjalti í Jákupsstovu heldur, at skulu fleiri pengar setast av til Fiskirannsóknarstovuna, so áttu hesir pengar at farið til at leiga skip og hava fólk umboð at gera royndirnar.

Kann møguliga loysa trupulleikarnar hjá trolaraflotanum:

Samansett veiða eftir mat- og ídnaðarfiski á djúpum vatni

Leivur Øssurson ger áhuga-verdar royndir eftir svartkjafti og gulllaksi

Í hesum døgum verða gjørdar nakrar rættiliga áhugaverdar fiskiroyndir við Leivi Øssursyni, ið roynir við finmeskaðum trolu undir Føroyum.

Endamálið við royndunum er at vita, hvat ein stórur ídnaðartrolari kann veiða av svartkjafti og gulllaksi undir Føroyum hesa ársins tíð.

Leivur Øssurson roynir við kassatrolu og hevur ídnaðarposu undir. Teir royna á djúpum vatni (djúpri enn 150 farnar). Leivur hevur onkran tús fingið millum 30 og 40 tons av ídnaðarfiski umframt líka nógv av matfiski, sum trolarnir vanligar fáa á hesum leiðum

undir Føroyum. Ídnaðarfiskurin er serstakliga svartkjaftur og gulllaksur, meðan matfiskurin er blálonga, kongafiskur og upsi.

Soleiðis sum fiskiskapurin hjá Leivi Øssursyni hevur verið henda seinasta mánaðin, er okkurt sum bendir á, at tað mögu-

liga kann løna seg hjá skipum at reka saman-setta veiðu eftir bæði ídnaðar- og matfiski. Hetta er tó ein politiskur spurningur, um loyvi nakran tíð fer at verða givið at reka samansetta veiðu, tí tann nøgdin av matfiski, sum Leivur hevur fingið, er størri enn tað, sum ídnaðarbátar hava loyvi til at hava sum hjáveði eftir altjóða reglum.

Royndirnar við Leivi verða ikki lidnar fyrr enn um ein mánað. Eitt fólk frá Fiskirannsóknarstovuni er við skipinum, seinni skulu so tvey ymsu royndarúrslitini kannast og viðgerast.

Vísir royndarfiskiskapurin, at einki er av minni toski, hýsu og smáupsa í ídnaðarposanum, men at tað bert er stórar og góðar matfiskur, umframt idn-

aðarfiskin í trolinum, so er greitt, at ein samansett veiða eftir ídnaðarfiski og matfiski kann koma at løna seg. Kanska tann parturin, sum er ídnaðarfiskur í sær sjálvum verður ein friur oljustudningur.

Fiskirannsóknarstovan upplýsir, at teir einki kunnu siga tí hesar gitingar, tí enn eru úrslitini ikki kannað.

